

Fischer-kärnor och Cauchy-problem för vågekvationen

Låt $P(w)$ och $Q(z)$ vara två polynom i n komplexa variabler. Vi söker en uppdelning av exponentialkärnan $e^{w \cdot z} = \exp(w_1 z_1 + \dots + w_n z_n)$ som en summa $e^{w \cdot z} = h(w, z) + g(w, z)$, där $P(D_z)h = 0$ och $Q(z)$ delar g . Om det entydigt existerar hela funktioner $h(w, z)$ och $g(w, z)$, av exponentiell typ med avseende på z , som uppfyller detta, så kallar vi dem *Fischer-kärnor*. I så fall får vi också en uppdelning m a p det duala paret $Q(D_w)$ och $P(w)$, dvs även $P(w)$ delar g , samtidigt som $Q(D_w)h = 0$. Vidare finns en **moderfunktion** G som uppfyller

$$g(w, z) = P(w) Q(z) G(w, z),$$

$$e^{w \cdot z} = P(D_z) Q(z) G(w, z),$$

$$e^{w \cdot z} = Q(D_w) P(w) G(w, z).$$

Om vi först byter ut w mot $-iw$ och sedan (för de z för vilket detta är möjligt) tager (invers) Fouriertransform m a p $w \in \mathbf{R}^n$ som tempererade distributioner, så får vi uppdelningen $\delta_z(s) = \delta(s-z) = \eta(s, z) + P(-D_s) Q(z) \mathcal{G}(s, z)$, där $P(D_z)\eta(s, z) = 0$ och $Q(s)\eta(s, z) = Q(s)\eta_z(s) = 0$ (η kommer från h , och $\mathcal{G}$ kommer från G). Observera att distributionen η_z lever där $Q(s) = 0$, $s \in \mathbf{R}^n$.

Om vi nu parar δ -ekvationen m a p s med en (tillräckligt snäll) funktion $\varphi(s)$, så får vi, genom att vända på resonemanget, för givna funktioner ψ och f lösningen φ till det inhomogena Cauchy-Goursat-problemet i $\mathbf{R}^n$,

$$\begin{cases} P(D)\varphi = \psi, \\ \varphi = f \end{cases} \text{ då } Q = 0, \text{ egentligen: } Q(z) \text{ delar } (\varphi(z) - f(z)),$$

medelst formlerna (parning m a p variabeln s)

$$\varphi = \varphi_{\text{hom}} + \varphi_{\text{part}}, \text{ där } \varphi_{\text{hom}}(z) = \langle \eta_z | f \rangle \text{ och } \varphi_{\text{part}}(z) = Q(z) \langle \mathcal{G}_z | \psi \rangle.$$

Det syns att $\text{Gr}(s, z) = Q(z) \mathcal{G}_z(s) = Q(z) \mathcal{G}(s, z)$ är **Greens funktion**.

Exempel 1. $w' = (w_1, \dots, w_{n-1})$, $\omega^2 = w_1^2 + \dots + w_{n-1}^2$, $P(w) = \omega^2 - w_n^2$, $P(D_z) =$ vågoperatorm, $Q(z) = z_n^2$. Här blir

$$h(w, z) = e^{w' \cdot z'} \left(\cos(iz_n \omega) + w_n z_n \frac{\sin(iz_n \omega)}{iz_n \omega} \right),$$

vilket efter Fouriertransformering ger lösningen till vågekvationen med dubbla data på initialmängden $Q = z_n^2 = 0$, där z_n är tiden. Då $n = 4$ (tre rumsdimensioner) får vi Kirchhoffs formel.

Exempel 2. P som ovan, och $Q = P$. Då är $Q = 0$ på ljuskonen $(z')^2 - z_n^2 = 0$, och vi får en lösning till det karakteristiska Cauchy-problemet för vågekvationen med data på denna kon.

Litteraturhänvisning.

Jockum Aniansson, *Some integral representations in real and complex analysis.*

Peano-Sard kernels and Fischer kernels. Doktorsavhandling, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm (1999).

www.math.kth.se/~jockum